

bb 39. kedden elindult a fővárosba az első heves megyei csomagszőlő szállítmány

vid j vm ká

1963. július 30.

heves megye híres szőlőtermő vidékein beérett a csomagszőlő. a kedvező idő hatására az érés mintegy 2 héttel korábban következett be a szokottnál és a termésre sincs panasz: több lesz a szőlő, mint tavaly. a mátra alján és az egri dombokon szórva nyosan már megkezdődött a szüret és a helyi piacokon is megjelent az izletes csabagyöngye. kedden reggel elindították az idei első csomagszőlő szállítmányt, mintegy 20 mázsát, a fővárosba is. a hét végéig mintegy 200 mázsa izletes csomagszőlőt szállítanak piacra a heves megyei termelőszövetkezetek. /mti/

bb 38. újra omlós a talaj - az esők után meggyorsult a szántás, de még mindig kevés gép dolgozik kettős műszakban

vid ö kz/vm ká

1963. július 30.

az ország nagy részén a gabonabetakarító gépek rövidesen levonulnak a földekről s a szántótraktorok veszik birtokukba a határt. a jövő évi termés megalapozása szempontjából elsőrendűen fontos talajmunkák - bár az ütem általában még most sem kielégítő - az utóbbi napok esőzése után szerte az országban meggyorsultak. néhány nappal korábban a kőkeményre száradt, megrepedezett talajokon somogy megyében a 45 lóerős gépek alig a felét nyújtották normális teljesítményüknek. a megszokott 12-15 hold helyett általában csak 5-6 holdnyi területet végeztek el egy-egy műszakban. az ország északkeleti részén, szabolcs-szatmár megye egyes vidékein asztallap nagyságu rögökkel kellett megbirkózniuk az ekéknek. csak a csergeri, a vásárosnaményi és a fehérgyarmati járásban naponta 50 eke tört ketté a szinte sziklakeményre száradt földekben. már csak acélvázakkal megerősített ekékkel tudtak szántani a bakonyvidéki közös gazdaságok határában is. a jótékony esők megszüntették ezt a nehézséget. a talajok könnyebben művelhetők, omlósak. szabolcs-szatmár megyében, a szakemberek számítása szerint mintegy 40 százalékkal emelkedett egyik napról a másikra a gépek teljesítménye. nagyjából hasonló a helyzet az ország többi vidékein is, s ez természetesen az országos eredményekben is tükröződik majd.

az aratást követő talajmunkákat, mint egy baranyai jelentés rámutat, nagy körültekintéssel szervezték meg mind az állami, mind pedig a szövetkezeti gazdaságok. idejekorán megtörtént azoknak a tábláknak a kijelölése, amelyekbe őszi gabonát szándékoznak vetni. /folyt.köv./

15.30/a

- 22 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 169-490, 369-400

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti bel földi hírek

1963. július 31.

bb 1. másfélmillió egynyári virág, 220 000 rózsatő pompázik a fővárosban - a kánikulát veszteség nélkül vészelték át a virág- és gyepszönyegek

i cs/j szb ká

1963. július 31.

a világvárosok között budapestet méltán tartják a virágvárosnak gyönyörű parkjai, kertjei, közterei révén, s az idén különösen megérdemelte ezt a szép címet. még soha nem volt a fővárosban ennyi virág, s ilyen gondozottak a parkok fái s a gyepszönyegek. a hosszantartó kánikulai meleget és a szárazságot szinte veszteség nélkül vészelték át, csupán egyes homokos talaju pesti kerületekben, főleg csepelen, mutatkoztak a múlt héten szórványos „égés-foltok”, a pázsiton. a fővárosi kertészeti vállalat munkásai a belső kerületekben rendszerint éjjel, a külsőkben pedig kora hajnalban öntözték a virágágyásokat és a pázsitot.

kora tavasszal 480 000 kétnyári virág: árvácska, százszorszép, tulipán pompázott a tereken, parkokban, 80 000-rel több, mint az előző tavasszal. ezt május végén, június elején kereken másfélmillió egynyári virággal váltották fel: muskátlival, petuniával, szalviával, ageráthummal. a múlt nyári virágállományhoz képest 100 000 fő a gyarapodás. a főváros jellegzetességei közé tartoznak a rózsakertek, ligetek: a rózsatövek száma az idén tavasszal az előző évi 110 000-ról 220 000-re növekedett, s a rózsatövek többsége egész éven át virágzik. a rózsakultúra különösen a 2., az 5., a 11., a 12. és a 13. kerületben, valamint a margitszigeten és a városligetben fejlődött sokat az utóbbi egy év alatt. a tervek szerint az idén ősszel további 50 000 rózsatövet telepítenek a főváros különböző kerületeiben.

az utcákat, tereket díszítő kövázák száma a tavalyi 290-ről 344-re gyarapodott. bennük a tavasszal elültetett kétnyári virágokat májusban egynyáriakkal cserélték ki. most a második virágcsere van soron: friss egynyáriak kerülnek a helyükbe, majd ősszel aprófejű krizantémok.

a vállalat természettelepein már folynak az előkészületek az őszi telepítésre. a negyedik évnegyedben kereken 200 000 kétnyári virágot, csaknem 80 000 tulipánt és 30 000 krizantémot ültetnek ki. a parkok és terek, utcák növényállománya ebben az időszakban 25 000 évelővel, 70 000 borostyántóval, 7.200 cserjével, illetve szőlő cserjével, 20 000 sövénycserjével, továbbá 10 000 fenyővel, parkfával és sorfával gyarapszik. /mti/

- 1 -

bb 2. még az ötéves terv időszakában háromszázötven szobás idényszálloda épül a szilágyi erzsébet fasorban

1 tó/tr szb k1

1963. július 31.

a nyári idényben sok gondot okoz a budapestre érkező külföldi turisták szállodai elhelyezése. bár a jövő év végére megnyílik a megnagyobbított szabadság szálló, az 1965-ös nyári idényre pedig elkészül a lágymányosi szálloda az igényeket mégsem tudják kielégíteni. ezért az országos idegenforgalmi szálloda- és étterem vállalat engedélyt és 40 millió forintot kapott új szálloda építésére. illetékesek úgy döntöttek, hogy az idényjellegű szállodát budán, a szilágyi erzsébet fasorban, a fogaskerekű vasut végállomásával szemben még ebben az ötéves tervben felépítik és megnyitják. a neve: hotel florida lesz.

a vállalat megbízása alapján a közti megkezdte a szálloda beruházási programjának készítését. a tervek szerint a szálloda 350 szobás lesz, valamennyi szoba kétágyas. minden szobához építenek fürdőszobát, hideg- és meleg vízszolgáltatással, valamennyibe telefont szerelnek. a szobákat modern típusbutórokkal rendezik be. úgy építik, hogy a szobákat csak a nyári idényben használják, de a hozzátartozó étterem, eszpresszó és bár egész évben nyitva lesz majd, tehát ezekben a helyiségekben fűtőberendezést is felszerelnek. /mti/

-. -

bb 3. a lottó sorsolások augusztusi menetrendje

1 kf/kf szb k1

1963. július 31.

a sportfogadási és lottó igazgatóság sorsolási naptára szerint a következő hónapban öt lottóhuzást rendeznek, valamennyit vidéken. a hónap első sorsolását augusztus 2-án tapolcán tartják. augusztus 9-én siófokon, 16-án szegeden, 23-án hajdusoboszlón, 30-án pedig hárkányfürdőn húzzák a lottó nyerőszámait. /mti/

-. -

bb 4. nemzetközi bach-versenyt hirdetnek 1964 májusára

1 ol/tr szb sr

1963. július 31.

lipcsében 1964 május 24-e és június 6-a között tartják a nemzetközi bach versenyt zongorára, cseballóra, orgonára és énekszámokra. a versenyeken résztvehetnek mindazok a fiatal művészek, akik 1931 december 31. után születtek. az első három helyezett a verseny minden ágazatában magas díjösszegben részesül.

bővebb felvilágosítást a magyar zeneművészek szövetsége ad, budapest, 5. kerület semmelweis utca 1-3 szám alatt, naponként 11 és 13 óra között. /mti/

-. -
- 2 -

bb 5. budapesti zenekarok külföldön

1 ol/tr szb sr

1963. július 31.

a budapesti tánczenészek nagy sikerrel vendégszerepelnek Európában. az elmúlt hetekben 25 fővárosi tánczenekar és 11 esztrádeggyüttes vendégszerepelt külföldön. az országos szórakoztató zenei központ adatai szerint a nyári szezonban szerződött mintegy 650 fővárosi tánczenész közül csaknem 150-en játszottak ebben az időben estéről-estére külföldi szórakozóhelyeken.

többek között külföldön van és jelenleg Bulgáriában turnézik Losonczy Zoltán együttese, a német demokratikus köztársaságba szerződött barna Erzsébet énekesnő és Lőrinczi Pál ötagú esztrádeggyüttesével, a dániai Horsensben orosz János Kisegyüttesét és Vadas Zsuzsa énekesnőt hallhatja a szórakozni vágyó közönség. az őszi hónapokra is több magyar tánczenekar szerződött Lengyelországba, a német szövetségi köztársaságba, Dániába és Svájcba.

sikerük van határainkon túl a budapesti népi zenekaroknak is. hatvanhárom együttes, összesen 295 népzeneész szerződött a nyár elején külföldi éttermekbe, kávéházakba. magyar népzene-szek játszanak jelenleg Helsinkiben és Tokióban, Angliában és az NDK-ban. Járóka Sándor és zenekara a Manchesteri vásáron, Farkas Nándor és együttese a müncheni Piroška étteremben, Lakatos Vince és zenekara a varsói Grand Hotelben, Lakatos Sándor és cigányzenekara a stockholmi dominó étteremben, Pécsi József és együttese a szovjetunióban muzsikál. néhány zenekar több hónapos külföldi szerződést kötött. /mti/

-. -

bb 6. bántalmazta a házfelügyelőt - másfél évi szabadságvesztésre ítélték

1 bc/bc szb sr

1963. július 31.

Kókai István Lakatos egyik éjszaka több korsó sör elfogyasztása után tért haza 8. kerületi, Üllői út 34. szám alatti lakására. a csengetésre elősiető házfelügyelőt, amikor kaput nyitott, sértegette és megfenyegette. eléje állt és megakadályozta, hogy belépjen a lakásába. szóváltás közben Kókai István a házfelügyelőt egy lapáttal fejbeverte. a megtámadott férfi az ütéstől súlyosan megsérült.

a központi kerületi bíróság Kókai Istvánt - figyelembe véve, hogy súlyos testi sértésért és garázdaságért korábban megbüntették - egy évi és hat hónapi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

-. -
- 3 -

[Handwritten signature]

bb 7. orosz anyanyelvű tanárok az mszbt ősszel kezdődő
nyelvtanfolyamain

1 ms/hné-lm zs

1963. július 31.

az mszbt budapesti elnöksége idén ősszel a jól bevált kezdő, haladó és felsőfoku orosz tanfolyamokon kívül két speciális oktatási formát kezdeményez, olyanok részére, akik a középiskolában már meglehetősen nagy szókincset szereztek, de a nyelvet inkább olvassák, mint beszélnek. az érettségizetteknek - akik a termelő munkában helyezkedtek el - két éves tanfolyamokat indítanak, részben a tanult szókincs felújítására, részben a megszerzett ismeretek tovább bővítésére és a beszédképességek fokozására. a hallgatók a tervek szerint középfoku képzettséget nyernek majd, és tanulmányaik befejezése után különösebb nehézség nélkül tudják olvasni az újságokon kívül a munkájukat segítő orosznyelvű szaklapokat, szakkönyveket is. ezeken a továbbképző jellegű tanfolyamokon elsősorban orosz anyanyelvű tanárok foglalkoznak majd a hallgatókkal. az mszbt - a többi tanfolyamhoz hasonlóan - azt is lehetővé teszi, hogy a hallgatók rendszeresen találkozhassanak szovjet emberekkel és így szerezhessenek gyakorlatot az élő beszédben.

külön tanfolyamot indítanak azoknak, akik helyhiány miatt nem kerültek be az eötvös loránd tudományegyetem orosz-szakos tanárjelöltjei közé. ezek a fiatalok rendszerint egy évi termelő munka után újból jelentkeznek felvételre. az mszbt új tanfolyamai lehetővé teszik, hogy addig is gyarapítsák tudásukat, - az egyetemi követelményeknek megfelelő módon. ezek a hallgatók az egyetemen használt tankönyvből tanulnak majd./mti/

..

bb 8. aquincum legklemeledőbb épületmaradványának

1 ol-lm sr

1963. július 31.

a nagy gőzfürdő romjainak megóvási munkálatai jelentősen előrehaladtak. az 55-ször 35 méter kiterjedésű területen az épületmaradványok és a hozzá vezető utak helyreállítását előreláthatólag ez év októberében befejezik./mti/

..

- 4 -

PKK

bb.9. öt film forgatását fejezték be a budapesti filmstúdióban

1 s/tm-lm -cz

1963. július 31.

a napokban öt új film forgatását fejezték be a budapesti filmstúdió műtermeiben. az idegenbe szakadt emberek honvágyáról, vívódásáról, timár istván rendező készített filmet kockajáték címmel. györgy istván rendező a tánc eredete címmel készített ismeretterjesztő filmet. régi, kivészőben levő magyar hangszereken játszott dallamokat örökölt meg lakatos vince öreg hangszerek című filmjében. janovits jános rendező népszerű tudományos ismeretterjesztő filmet készített a tranzisztór címmel.

1963 július 27. szombat a címe a ságvári endréről szóló emlékfilmnek. mécsáros mártá rendezésében annak a cukrászdának egy mai hétköznapi délutánját örökítik meg a filmkockák, ahol 1944 július 27-én meggyilkolták ságvári endrét./mti/

- 5 -

PKK

bb 10. harmincezer rovar a góbi sivatagból - hazatért a természet-
tudományi muzeum mongóliai expedíciója

i ie/m/ká

1963. július 31.

a góbi-sivatag talaj-faunájának egy hónapi kutatása után most
tért haza mongóliából dr. kaszab zoltán, a természettudományi muzeum
állattárának vezetője. a múlt század vége óta az ő utja volt az el-
ső magyar mongóliai állatgyűjtő expedíció, pedig ez a terület nemcsak
rovartani és talajzoológiai, hanem állatföldrajzi szempontból is
igen jelentős. ez a vidék ugyanis huszmillió éve sivatag, így olyan
állatfajok alakultak itt ki, amelyek már megfelelően alkalmazkodtak
a magas hőmérsékletű, vízben és növényzetben szegény természeti vi-
szonyokhoz. a góbi-sivatag egyben keletkezési centruma sok távolabb
élő állatcsoportnak is.

dr. kaszab zoltán utja igen fáradságos volt: 2000 kilométernyi
távolságot járt be, 40-50 °C fokos hőségben, kora reggeltől éj-
szakáig kutatta a növények gyökérzeténél megbuvó állatokat. munkája
viszont rendkívüli eredménnyel járt: csaknem 30.000 rovar gyűjtött
többet, mint a különböző európai országokból eddig mongóliában járt
expedíciók együttesen. felfedezett számos, a tudományra nézve tel-
jesen új fajt, s szerzeményében százával vannak olyan ritka állatok,
amelyekből a világ muzeumai csak néhány példányt őriznek. a
hatalmas anyag preparálását most kezdik meg, s jövőre kerül sor a
tudományos feldolgozásra, amelybe külföldi szakembereket is bevonnak.

a magyar zoológus kutató-utjának egyébként nagy gyarkolati jelen-
tősége is van a mongol mezőgazdaság részére. most kezdik ugyanis a
sztyeppét feltörni, s a helyi talajlakó fauna egy része a kultur-
növények károsítójaként lép fel. így a talaj állatvilágának tudó-
mányos feltárása megkönnyíti majd a növényvédelmet, de ezen túlmenően
a magyar természettudományi muzeum konkrét segítséget is nyújt. a kul-
turnövényeken megjelenő rovarok egy-egy példányát mongóliából buda-
pestre küldik, ahol rendszertanilag meghatározzák ezeket az állato-
kat, s megállapítják, hogy károsak-e, vagy sem. /mti/

...-

bb 17. új iskolai tanterem az új tanévre bács megyében

vid/tné/m/sr

1963. július 31.

községfejlesztési alapból és állami beruházásból több mint 5
millió forintot költenek az idén a falusi iskolahálózat bővíté-
sére bács megyében. többek között uszód, soltszentimre, bócsa,
hajós és kunfehértó községekben négy-négy, kecelen pedig két tan-
teremmel bővítik az iskolát. az új tanév kezdetére nyolc tanter-
met adnak át a gyerekeknek, az év végére pedig a többi is elkészül.
tovább fejlesztik a politechnikai oktatást is a megyében. a gya-
korlati műhelyek felszereléseinek bővítésére, szerszámok vásárlá-
sára több mint félmillió forintot költenek szeptemberig. /mti/

...-

8.40 /zs

- 6 -

bb 13. készülnek a tanévnyitásra a tanszereket, iskolai felszerelése-
ket gyártó üzemek

i sz/tr vm ki

1963. július 31.

eltelt a szünidő nagyobbik fele, s bár a diákok aligha gon-
dolnak az új tanévre, a tanszereket gyártó üzemek dolgozói szorgalma-
san készülnek megnyitására.

az iskolabutorgyárban például 36 ezer iskolapad, 26 ezer
tanulóasztal, hétezer tanszerszekrény és sok egyéb felszerelés
készül ezévből az újonnan épülő tanterem berendezéséhez,
illetve a meglévő butorzatának kicseréléséhez. az iskolabutorgyár
18féle gyártmánya közül 15 új. a tanulóasztalokhoz például négyfé-
le nagyságban készítik az újformájú fémvázast, kényelmesebb székeket.
bár a gyár teljesítési tervét, készítményei mégis kevésnek bizonyul-
nak, az oktatási intézményeknek több berendezési tárgyra volna
szükségük, mint amennyit a rendelkezésükre álló anyagokból jelenleg
elő tudnak állítani. az idén például 7 ezer négyzetméter táblát
gyártanak, de ennél jóval több kellene. ezért a táblákhoz 12féle
fahelyettesítő anyagot próbálnak ki, s ezeket a napokban mutatják
be a szakértőknek.

a konfekcióüzemek is felkészültek már a tanévnyitásra,
részben a helyiipari üzemekből, részben a soproni ruhagyárból
kerülnek az üzletekbe az iskolai egyenruhák. sopronban 200 ezer
köpenyt varrtak a diákoknak. a lányoknak az éva, a kati és a mari el-
nevezésű köpenyek váltak be a legjobban, mert ezek egybeszabottak,
derékban nincsenek elvágva, nem nőnek ki olyan könnyen és
kövérebbek, soványabbak egyaránt viselhetik. néhány leány középisko-
la külön rendelt köpenyeket, a nyárit pöttyös kartonból, a télit
pedig sötétkék anyagból. a fiúk iskolai öltözetére már kevésbé hat
a divat, a legkedveltebb a péter és a matyi köpeny, ebből rendelt
legnagyobb mennyiséget a kereskedelem. tavaly a szülők nem minden
testalkatu fiú számára kaptak megfelelő köpenyt, kérésükre méret-
vizsgálatot végeztek, s a matyi köpenyek választékát 6, a péterét
pedig kétféle mérettel bővítették.

a fűzfői papírgyár gondoskodik az iskolai füzetek nagy többségéről.
csupán a fővárosi üzletekbe 10 millió füzetet küldtek. az
alsó tagozatosok számára az eddiginél több füzetet margóval is
ellátnak a gyárban, hogy a kis vásárlók és szülők kívánságának
eleget tegyenek.

minden évben nagy munkát jelent a nyomdákban a tankönyvek
elkészítése. a most következő tanévben több mint tízmillió új tan-
könyvre lesz szükségük a diákoknak. ebben az évben kerülnek az
általános iskolások kezébe az első, ugynevezett reform-tankönyvek.
a tankönyvek nyomásából nagy részt vállalt többek között athenaeum,
az egyetemi és a kossuth nyomda. az egyetemi nyomda százféle könyv-
ből mintegy kétmillió példányt készít. az athenaeum 850 tonna könyv-
nyomtatását vállalta és 700 tonna már el is készült. egyébként va-
lamennyi nyomda vállalta, hogy augusztus 20. és 25-e között elhagy-
ják üzemüket az új tanév megkezdéséhez szükséges tankönyvek utolsó
szállítmányai is. /mti/

...-

8.47 -zs

- 7 -

bb 14. 34 vaddisznót ejtett el az idén pipás gyula, a legeredményesebb bükk-i vadász

vid j vm ká

1963. július 31.

a bükk-hegység déli lábánál, valamint a szendrő és szin környékén fekvő termőföldeket a kukorica és a burgonya érésének idején sűrűn keresik fel az erdei vadak. elsősorban a vaddisznók okoznak tetemes kárt a földeken.

a keletbükk-i erdőgazdaság a vadak kártételének csökkentésére a tisztásokon vadföldeket létesített - csicsókával, zabbal, lucernával és egyéb „vadcsomóval”, „küzdnek a vadak kártétele ellen a községek lakói is. kisgyőrben, szendrőládon, szinben az erdők közé ékelt szántóföldeket drótkerítéssel veszik körül, máshol riasztó tüzeket raknak, s kereplőkkel járják a határt. a leghatásosabb védekezésnek azonban az idén is a vadászat bizonyult. a vadásztársaságok és az erdészek eddig 250 vaddisznót kaptak puska-vegre, a legtöbbet pipás gyula, a szini erdészeti vadász, aki az idén már 34 vaddisznót ejtett el. volt olyan hét, amikor 3 disznót is lőtt./mti/

bb 16. európa legnagyobb tiszafa-erdeje a bakonyban

vid j vm ká

1963. július 31.

kontinensünk egyik legkritikább fajtája, a tiszafa hazánkban legnagyobb összefüggő területen a bakonyban, szentgál környékén található meg. a területet 10 évvel ezelőtt védetté nyilvánították, s az akkori számlálások szerint 47.000 fát tartottak nyilván. a soproni erdőmérnök-hallgatók nyári gyakorlatuk idején most ismét felmérték a természeti kincset és a legújabb számlálás szerint 100.000 tiszafát vettek nyilvántartásba. a védett területen tehát gyorsan szaporodik a ritka fa. a szentgáli tiszafa-erdő az erdészek szerint ma már a legnagyobbak számít Európában./mti/

bb 18. zsilip épül kis-duna rajkai elágazásánál

vid te vm ki

1963. július 31.

az 1954-es szigetközi nagy árvíz óta a rajkánál elágazó kis-dunát kőgát védi attól, hogy magas vízálláskor felduzzadjon és veszélyeztesse szigetköz vidékét. alacsony vízálláskor azonban a kőgát nem biztosítja a kis-duna megfelelő mennyiségű vizellátását. ezért a kis-duna rajkai elágazásánál zsilipet építenek, amellyel szabályozhatják majd a kis duna szintjét. a zsilipet még a nyáron átadják rendeltetésének./mti/

8.59 /zs

- 8 -

bb 15. nagy idegenforgalom a dunakanyarban

i áe/tr vm sr

1963. július 31.

a dunakanyar turistaházai és campingjai állandóan telve vannak eddig több mint 57 ezer üdülővendég szállt meg bennük hosszabb-rövidebb időre. a szentendre-paptszigeti camping vendégek között több mint háromezer külföldi töltötte idejét: finnek, japánok, angolok, franciák, indonézok. a turistaszállásokon kívül az ismert üdülőhelyeken - leányfalu, nagymaros, zebegény, visegrád környékén - több mint hatezer üdülő töltötte pihenőidejét magánházakban bérelt szobákban. a borszöny turistaházait ellepték a hazánkban tanuló, vakációzó külföldi diákok. az utazási irodák és a közlekedési vállalatok számításai szerint május 1 óta félmilliónál több kiránduló érkezett erre a vidékre. a dunakanyar vonzóerejének rohamos növekedésében nagy szerepe van a vendéglátóiparnak, amely az idén már több mint 500 üzletében ellátást biztosít a pihenőidejüket töltő dolgozóknak./mti/

bb 19. gazdaságos robbantási eljárást vezettek be a rudabányai külszíni fejtéseken

vid te vm ki

1963. július 31.

rudabányán a vasérc nagyobb hányadát külszíni üzemekből termelik. ezeken a munkahelyeken a rakodást és a szállítást már gépesítetik, de a fejtéseket még kézi furással alakítják ki. a hagyományos módszerrel a fejtésekből egyszerre csak pár száz köbméter ércet tudtak robbantani, s így a nagyteljesítményű, szovjet gyártmányú exkavátorok anyagiánya miatt gyakran álltak. a gazdaságosabb termelés érdekében a vállalat műszaki vezetői, szovjet irodalom felhasználásával, olyan új eljárást dolgoztak ki, amellyel egyszerre több ezer köbméter ércet nyernek és a nagymennyiségű anyag felrakásánál már folyamatosan üzemeltethetik a szovjet exkavátorokat. az új módszer üzemszerű bevezetésével a külszíni fejtéseken másfélszeres teljesítménynövekedésre számítanak./mti/

bb 20. képzőművészeti szakkör a szombathelyi ady művelődési otthonban

vid tné vm sr

1963. július 31.

képzőművészeti szakkör alakult a szombathelyi máv ady endre művelődési otthonban. a szakkör tagjai - főleg vasutas dolgozók - megismerkednek a képzőművészet elméleti részével és elsajátítják a rajz, a festészet és a szobrászat gyakorlati elemeit. a művelődési otthon rajztáblákat, rajzeszközöket és képzőművészeti könyveket szerzett be, hogy megkönnyítse a csoport munkáját s az előadások és a gyakorlati rajzok céljaira egy külön termet rendeztek be. a szakkör első munkáiból a művelődési otthonban kiállítást rendeznek./mti/

9.30 /zs

- 9 -

bb 21. egy család - egy ujság győr megyében

vid tné vm sr 1963. július 31.

az ország első termelőszövetkezeti megyéjébe, a 391.000 lélek-számu győr-sopronba a folyóiratokon és egyéb kiadványokon kívül 40.000 fővárosi napilap érkezik. több mint 40.000 példányszámban jelenik meg a megyei ujság a kisalföld. a statisztikai kimutatások szerint csaknem minden családra jut egy napilap, ezenkívül ezek vásárolják a különböző folyóiratokat és képesujságokat.

a főváros után győrtt jelenik meg a legtöbb üzemi lap. a győri üzemek összesen nyolc - hetenként vagy kéthetenként megjelenő ujságot jelentenek meg, több mint 20.000 példányszámban. a legnagyobb négy és félezer példányszámban megjelenő üzemi lap a wilhelm pieck vagon-és gépgyárá után a rihards finomposztógyéré következik 2200 példányszámban./mti/

bb 22. száz forinttal csökkentették a nyersvas tonnánkénti önköltsé-
gét ózdon

vid te szf vm 1963. július 31.

az ózdi kohászati üzemekben, jóllehet a rendkívüli tél ter-
hes örökséget hagyott, sikeresen birkóztak meg az év eddigi fel-
adataival. különösen örvendetes, hogy nemcsak a mennyi-
ségi termelésben értek el sikereket, hanem a gazdaságosságban is.
az év eleji elmaradást pótolva, az első félévben az önköltségi ter-
vet csaknem egy százalékkal túlhaladták és ezzel 15 millió forintot
takarítottak meg. az eredményhez különösen jó munkával járultak a
nagyolvasztómű dolgozói. a második negyedév munkájával a nyersvas
tonnánkénti önköltségét száz forinttal csökkentették. a martinászok
is sikeresen zárták az első félévet: a különböző- és részben importa-
anyagok felhasználásának lényeges csökkentésével járultak hozzá a
gyár kedvező eredményéhez./mti/

bb 26. két, eddig közöletlen madách-levél került elő

vid tné vm sr 1963. július 31.

kőhegyi mihály fiatal bajai irodalombuvár két eddig közö-
letlen madách-levélre bukkant. az egyiket a kalocsai, a másikat
pedig az esztergomi érsekség levéltárában találta. a levelekben
madách bizonyos szecsődi jános nevű ismerőse részére kér támoga-
tást az esztergomi érsektől, illetve annak titkárától./mti/

9.35 /zs

- 10 -

bb 23. alumíniumgömbök a kutágasok helyén

vid j vm ká 1963. július 31.

bács megye nagyterjedésű tanyavilágában a villamosítás
mellett megkezdtek a szövetkezeti központok, majorok vízművesíté-
sét. mély furatu, a legtöbb helyen artézi vizet adó kutat kapnak a
tanyák. lassan eltűnnek a puszta jellegzetes gémeskutjai, s helyü-
ket fénylő hidroglobuszok váltják fel. az idén 12 termelőszövetkezeti
major látnak el jó ivóvízzel és 20 helyen állítanak fel hidroglobuszt
ez a munka jövőre még nagyobb méretű lesz: 1964-ben több mint 50
tanyaközpontot látnak el egészséges, jó ivóvízzel./mti/

bb 24. habosított kohósalakból nyolcemeletes lakóházakat öntenek a
diósgyőri kilián telepen

vid te vm ki 1963. július 31.

a borsod megyei építőipari vállalat műszaki vezetői a lakások
építési idejének csökkentésére egyre szélesebb körben alkalmazzák
az új technológiai eljárásokat. így például a diósgyőri kilián lakó-
telep három magasházát - amelyek egyenként nyolc emeletesek lesz-
nek - már nem téglából, vagy középblokkokból építik fel, hanem ha-
bosított kohósalakból öntik. a házak építéséhez acélhálóból készült
különleges zsaluszerkezetet használnak és az új eljárással egy-egy
emeletet tíz nap alatt öntenek. az egyenként 37 lakásból álló házak
építését már megkezdtek./mti/

bb 25. ausztriai vendégszereplésre hívták meg a buzsáki népi
együttest

vid tné vm sr 1963. július 31.

a somogy megyében működő 13 népi együttes közül kiemelkedik
a buzsákiak „szocialista kulturáért”, jelvényel kitüntetett tánc-
csoportja. a tíz éve működő együttes jelentős sikereket ért el, s
hírük már tuljutott a megye, sőt az ország határain is. ennek bizo-
nyítéka az a megleghangu levél, amit az osztrák st. veit a.d.glan
polgármestere küldött az együttes címére, s amelyben négynapos
ausztriai vendégszereplésre hívta meg őket.

az együttes, - 10 táncpár és a hat tagú zenekar - külön
autóbuszon, augusztus 16-án indul el első külföldi útjára, hogy
részlet vegyen a „határmenti találkozók”, eseményein.

a tervek szerint az osztrák st.veit a.d.glan együttese ok-
tóberben viszonzozza a buzsákiak látogatását./mti/

9.40 /z s

- 11 -

bb 11. téli tartozásának már csaknem a felét pótolta a 23-as gyár-
építő vállalat

i sb/tr/m/ki

1963. július 31.

a budapesti üzemek gyárépítőjének, a 23-as építőipari vállalat-
nak a munkahelyein mintegy 25 millió forint értékű munka elvégzését
akadályozta meg a tél. az építésre kedvező melegebb hónapokban vi-
szont munkaerőprobléma nehezítette az adósság törlesztését. a vál-
lalat vezetői mégis találtak jó megoldásokat a munkáshiány enyhíté-
sére. a leggyakoribb építési munkákra ütemtervet készítettek, s így
központilag irányított és gépekkel felszerelt, jól begyakorolt brig-
ádokat vándoroltattak az építkezéseken. ezek a szakosított brigá-
dok a szokásosnál jóval termelékenyebben dolgoztak, s enyhítet-
ték a munkaerőhiányt. többek között paulin gyula gépi vakoló brigád-
jának tagjai 35 helyett átlagosan 50 négyzetméter falat vakoltak na-
ponta, ami azt jelentette, hogy a csoportnak minden 2-2 dolgozója
tulajdonképpen 3-3 ember munkáját végezte el. a szakosított szer-
vezéssel a gépeket, az építőállványokat és a betonozási fémzsaluza-
tokat is jobban kihasználták. a tavasz óta így 92 különböző üzem-
épületet adtak át. ezeken az építkezéseken teljesen pótolták a téli
elmaradást, a vállalat összes munkáit számítva pedig az év eleji
adósságnak majdnem a felét törelesztették.

a vállalat dolgozói kitűnő eredményeket értek el az előregyár-
tott építőelemek felhasználásának kiterjesztésével is. többek kö-
zött rákospalotán 10.600 négyzetméter alapterületű raktárt szerel-
nek össze vasbetonelemekből. június végén kezdték a munkát és
rekordidő, alig egy hónap alatt felállították a nagy csarnok vá-
zát s közben az épület első fele már tető alá is került. a korszerű
elemek segítségével mintegy 50 százalékkal építkeztek gyorsabban,
mint más hasonló munkahelyeken. ezért sürgetik most az épületelem-
gyárakat, hogy növeljék termelésüket. a vállalat azonban saját elő-
regyártó telepén is csaknem annyi elem készítését irányozta elő a
második félére, mint amennyit tavaly egész évben gyártott.

az utóbbi hónapokban jól bevált munkaszervezési módszerekkel és
az előregyártás továbbfejlesztésével a vállalat dolgozói szeptember
végére törlesztik a téli adósság második felét is. /mti/

...-

bb 32. éjjeli keszeghalászat a dunán

vid/j/m/ká

1963. július 31.

a bajai új élet halászati termelőszövetkezet 7000 holdas víz-
területén fogják a keszeget. az alacsony vízállás főleg ahol tágak-
ban, az ugynevezett vén-dunán nem kedvez a halászoknak, ezért
többnyire éjjel vetik ki nylon-hálójukat. eddig 8 vagon hal - nagy-
része keszeg - került a bajaiak hálójába. az élővizetből fogott,
ízletes husu halakat, frissen jegelt kosarakban szállítják a kör-
nyező községekbe, városokba. /mti/

...-

9.50 /zs

-12-

bb 12. műsorok, munkás-paraszt találkozók, zászlódisz az alkotmá-
nyon - alkotmány ünnepi „előzetes”, a fővárosból

i di/hné/m/zs

1963. július 31.

az idén is emlékezetes, szép ünnepnek ígérkezik augusztus 20-án.
a fővárosban százezreknek gondoskodik jó szórakozásáról, kellemes
időtöltéséről az ünnepi program, amelyet a legtöbb helyen már a
végső formába öntöttek.

az alkotmány születésnapjára ünnepi köntöst ölt budapest. nem-
zetiszínű és vörös lobogók ezreit vonják majd fel az utcákon, ter-
reken, reflektorok fényében fürdik majd a parlament, a lánchíd, a
halászbástya, a nemzeti múzeum, a gellérthegyi szabadság szobor, a
jánoshgyi kilátó.

szórakoztató „nagyüzem”, várja majd a főváros lakóit a város-
ligetben, a népligetben, hűvösvölgyben, a városmajorban, a mar-
gitszigeten és a gellérthegyben. az állandó és az alkalmi szabadtéri
színpadokon reggeltől-estig, ugyyszólván megállás nélkül peregnek
majd a műsorok. délelőtt a legifjabbakat szórakoztatják az állami
bábszínház és több műkedvelő együttes tagjai. a kerületek nagy
részében ezuttal is megrendezik a gyerekek tréfás vetélkedőit, s
a nyerteseket - immár hagyományos módon - csokoládéval jutalmazzák.
délután lesz miből válogatniuk a felnőtteknek is. a művészetek szin-
te valamennyi ágának művelői felvonulnak a szabadtéri színpado-
kon. opera- és táncdalénekesek, balett- és néptáncosok, műkedvelő
színjátászok és a budapesti színházak legnevesebb tagjai lépnek fel
ünnepi műsorokkal. a szórakoztatás „csomópontjain”, kívül a kerü-
letekben is sok látnivalót, jó műsorokat ígér a program. a rendez-
zők, felkészültek arra is, hogy az eső elmossa a szabadtéri rendez-
vényeket, ebben az esetben „előlépnek”, a nyáron általában mellő-
zött művelődési házak, s ők fogadják majd be a szórakozni vágyókat.

a közelgő augusztus 20-án talán minden eddiginél inkább családias
ünnepnek is ígérkezik. számos budapesti üzem munkásai együtt köszön-
tik majd az alkotmány születésnapját. az összejövetelekre sokhelyütt
meghívták azoknak a termelőszövetkezeteknek a küldöttjeit is, akikkel
az elmúlt években baráti kapcsolatokat teremtettek. ezzel egyidejű-
leg budapesti munkásküldöttségek látogatnak a falvakba. /mti/

...-

bb 28. ötven holdról száz holdnak megfelelő termés

vid/j/m/ká

1963. július 31.

a szajoli vörös csepel termelőszövetkezet fiatal szakember-gár-
dája a legkorszerűbb termelési eljárásokkal kutatja a magasabb ter-
méshezam elérésének titkait. a mezőgazdasági tudomány valóságos
„amator”, központja ez a gazdaság.

/folyt.köv./

10.00 /zs

- 13 -

bb 28. /ötven ... 1. folyt./ m -

az első kiemelkedő eredményt tavaly érték el: a szakszerűen művelt, a tenyészidőszakban rendszeresen öntözött hibridkukorica 70-80 százalékos holdankénti átlagterméssel fizetett. az idén újabb kiemelkedő eredmény került a gazdaság évkönyvébe. a hosszú, tartós tél miatt egy 50 holdas táblát március elején minusz 4-5 fokos hidegben vetettek be tavaszi árpával. a vetést megelőzően ősszel 40 centiméteres mélyszántást alkalmaztak, és holdanként 2 mázsa foszfor műtrágyát munkáltak el a talajba. a vetés előtt közvetlenül disztillárral járatatták meg a földet, és újabb 150 kiló nitrogén műtrágyát használtak fel holdanként. a kelés időszakában minden holdra 100 kiló péntisót hintettek ki fejtrágyaként. a fagy idején vetett tavaszi árpa nagyszerű eredménnyel fizetett: átlagosan 27 mázsa 20 kiló tavaszi árpát arattak le és csépeltek el. ötven holdról száz holdnak megfelelő termést takarítottak be. /mti/

...-

bb 30. a kukorica-betakarítás új gépe: a „megfiatalított”, farmer

1 ie/m/ká

1963. július 31.

„megfiatalítják”, a magyar mezőgazdaság egyik régi gépét, a „farmert”, ezt a kukoricaszárítót évtizedekkel ezelőtt egyes nagybirtokokon és terménybegyűjtő telepeken használták alkalmasan, erősen csapadékos esztendőkből. de az utóbbi 15-20 évben már nem gyártották. a „farmer”, most tartalék-gépből a kukorica gépesített betakarításának fontos eszközévé lép elő.

a kukorica egy részét az idén különleges vágószerkezettel el látott szovjet gabonakombájnokkal takarítják be. ez a módszer tavaly már jól bevált, egyetlen feltétele, hogy a kombájnból morzsoltan kikerülő terményt tárolás előtt szárítani kell. erre alkalmazták most a modernizált „farmert”, a konstrukciót korszerűsítették, fűtőberendezésének, ventilátorjának teljesítményét megnövelték, s kapacitása ezzel a régebbinek háromszorosára növekedett. most óránként 1.5-2 tonna szemes kukoricát szárít meg.

a tavalyi kísérleti példányok után a makói gépgyár az idén 200 darabot gyárt a korszerűsített kukoricaszárító gépből. ötvenet már az első félévben elkészített, a betakarításig pedig még további 150-et kapnak az állami gazdaságok és kisebb részben a termelőszövetkezetek. /mti/

...-

10.09 /zs

- 14 -

bb 33. „fluk”, lányok egy osztályban,, - „az apa szerepe a nevelésben,, - hasznos kiadványokkal, utmutatókkal segíti a nőtanács a szülői munkaközösségeket

1 vt/tr/m/zs

1963. július 31.

a magyar nők országos tanácsa az új tanévben is számos értékes pedagógiai utmutatóval, nevelési kérdésekkel foglalkozó kiadvánnyal segíti a szülői munkaközösségek aktivistáinak tevékenységét. a tervek szerint a közeljövőben több olyan ismeretterjesztő kiadványt juttatnak el a közönségek vezetőihez és tagjaihoz, amelyek az ugynevezett nehezebb, vagy kényesebb pedagógiai problémákban nyújtanak tájékoztatást. közreadják például a „fluk”, lányok egy osztályban,, „az apa szerepe a családi nevelésben,, az „egészséges életmódra nevelés a családban,, a „szülő és gyermek viszonya,, és a „pályaválasztás-továbbtanulás,, című utmutatókat.

a szülői munkaközösségek egyik fontos feladata lesz az új oktatási évben, hogy megismertessék az édesapákkal, édesanyákkal az általános iskolai nevelési terv legfontosabb alapelveit. ezért a nőtanács még a vakáció befejezése előtt mintegy 300 ezer példányban küldi szét a „szülőknak a nevelési tervről,, című ismertetőt, amelyben a legfontosabb nevelési feladatok mellett számos hasznos, gyakorlati pedagógiai tanácsot is találhatnak az érdeklődők.

az elmúlt hetekben egyébként az ország számos részében fordultak édesapák, édesanyák a nőtanács helyi szerveihez azzal, hogy erejükhez mértén szívesen részt vállalnak a körzeti iskolák háttérzatának bővítéséből. sokan azt is bejelentették, hogy hosszabb-rövidebb időre örömmel fogadnak magukhoz olyan gyerekeket, akik messze laknak az iskolától, s megfelelő közlekedési lehetőség hiánya miatt - különösen a téli hónapokban - csak nagy nehézségek árán tudnak eljárni az iskolába. a magyar nők országos tanácsának illetékesei elhatározták, hogy segítik a jó kezdeményezéseket, felkérlik a nőszervezetek aktivistáit is: legyenek szószólói, tevékeny résztvevői a gyermekek tanulását könnyítő társadalmi akcióknak. /mti/

le

...-

10.20 /zs

- 15 -

bb 29. nemzetközi solymásztalálkozót és kiállítást rendeznek kiskunfélegyházán

vid/j/m/ká

1963. július 31.

a kiskunfélegyházi solymász klub augusztus második felében nemzetközi solymásztalálkozót rendez, amelyre a hazaiakon kívül német, dán és osztrák solymászokat is meghívtak. ezzel egyidőben nagyszabású solymász-kiállítás nyílik a helyi kiskun muzeumban. két teremben mutatják be az ősidők óta kedvelt sportág fejlődését a honfoglalástól napjainkig. olyan érdekességek kerülnek majd a közönség elé, mint nagy Lajos király, híres solymászatának kellékei, a xiii-xiv. századbéli német, olasz, valamint a xvi-xvii. századból származó indiai és kirgiz solymászokat ábrázoló eredeti képek. középkori lovas solymászfelszerelések: sapkák, pajzsok, kesztyűk, faragott ugynevezett agyaras puskák is láthatók lesznek a kiállításán. /mti/

---

bb 31. „kiszíppantják”, a vizet a betonból - az építéstudományi intézet és a veszprém megyei építőipari vállalat együttműködése

vid/te/m/ki

1963. július 31.

az építéstudományi intézet és a veszprém megyei állami építőipari vállalat közös kísérleteket indított veszprémbe a betonozási munkák korszerűsítésére. az egyetemi építkezésen a fát próbaképpen fémzsákkal helyettesítették, ebben formálták ki az épület tartóoszlopait, pilléreit. a fém „sablonba”, öntött betont előbb vibrálással tömörítik, majd különleges módszerrel eltávolítják az anyagból a felesleges vizet. a fémzsákból csövek vezetnek ki, amelyeket levegőszivattyúhoz kapcsolnak. így valóságban „kiszíppantják”, a beton anyagszemcséi közül a vizet és csak annyi nedvességet hagynak az építőanyagban amennyi a kötéshez feltétlenül szükséges. az új módszerrel husz perc alatt egy napos betonszilárdságot érnek el, s ezután eltávolítják a formát adó fémzsálat. a szabadon maradó beton végleges kiszikadása már nem okoz semmiféle gondot.

a rendkívül termelékeny munkamódszer további előnye, hogy a minőség is jelentősen javul. a fémzsáknál ugyanis a repedések között a víz gyakran kimosta a betonban lévő cementet és ez rontotta az építmény tenerbíró képességét. /mti/

10.19 /zs

- 16 -

bb 27. hét mázsa kávéból főztek feketét a vasi falvakban

vid j vm ká

1963. július 31.

vas megye falvaiban a lakosság igényeinek megfelelően már 120 olyan földművelésszövetkezeti cukrászda és vendéglő működik, amelyek feketekávé is felszolgálnak. a kávéfogyasztás hónapról-hónapra növekszik. ebben az évben a falusi földművelésszövetkezeti vendéglőtípus több mint 350.000 forint értékű eszpresszókávé főzött, ami annyit jelent, hogy mintegy 730 kiló kávé fogyott el./mti/

---

bb 35. több mint száz egészségügyi előadás, vándorkiállítás pest megyében az alkoholizmus ellen

1 áe/tm vm sr

1963. július 31.

pest megye egészségügyi vezetői számon tartják a megyében előforduló és a túlzott alkoholfogyasztással kapcsolatos eseteket. megállapították, - egy fél év távlatában - hogy szükség volt arra a rendeletre, amely elvonókurára kötelezi a mértéktelen szeszfogyasztókat. indokul hivatalos helyen leszögezték, hogy az elmúlt hat hónapban mintegy ezer betegnek nyújtották lehetőséget a gyógyulásra. eredményesnek bizonyult az alkoholelvonó szakrendelők mellett működő gondozónők munkája is, akik mintegy félezer alkoholistát vettek „ellenőrzés”, alá és rendszeresen látogatták, illetve látogatják őket és az általuk veszélyeztetett családokat is.

az egészségügyi dolgozókkal állandóan együttműködnek a megyében a társadalmi szervezetek is. így például a tit az elmúlt hat hónap alatt több mint száz előadást tartott az alkoholizmus káros hatásáról. a vöröskereszt pedig alkoholelvonó vándorkiállítást rendezett, ugyanakkor a lakosság széles körében ismertette a kényszerelvonó-kurával kapcsolatos törvényadta lehetőségeket. szükséges ez a felvilágosító munka, mert még ma is előfordul, hogy a rendeletet sok helyen nem ismerik./mti/

---

bb 34. a kézműipart is gépesítik - 44 új célgép, évi egymillió forint megtakarítás

1 sl/gk vm ki

1963. július 31.

a hírneves kézművesek modern utódai a mai budapesten is nagy sikereket aratnak. a főváros kézműipari vállalatainál 13 ezer ember foglalkozik különféle finom textil-, bőr-és faárú, különleges műszerek előállításával, mindazzal, amire a nagyipar jellegénél fogva nem képes. /folyt.köv./

10,30/m

- 17 -

/bb 34. a kézműipart.....1.folyt./vm

a legértéktelebbnek tűnő hulladékbőrökből olyan kesztyűket és fonott cipőket, fadarabkákból játékszereket, rongyokból tetszetős babákat, a fémből pedig olyan precíziós műszereket készítenek, amelyek külföldön is nagy népszerűségnek örvendenek. különféle mérőműszerek megvásárlásáért vagy például a világon egyedülálló gombakkumulátoraik forgalomba hozatalának jogáért nagy nyugati cégek versengenek.

majdnem kilencezer féle cikket gyárt a 13 ezer kézműves, s munkájuk olyan sokrétű, hogy azt a mindennapos értelemben vett szakember át sem tudja tekinteni. a kézműipari tröszt főmérnöke gépészmérnöki ismeretein kívül kénytelen volt megszerezni a textiltechnikusi képzettséget, megtanulta a vegyészet, a bőrfeldolgozás, sőt a szabás-varrás legfontosabb tudnivalóit is, hogy megfelelően segíthesse a vállalatok munkáját. sokféle gyártmányuk mindegyikéből viszonylag csekély mennyiség készül, s így nagyszabású gépesítésről, automatizálásról itt szó sem lehet. a modern idők azonban e különleges szakmák fölött sem múlnak el nyomtalanul. a kézműves munkát is egyre több gép segíti. a kézműipari vállalatoknál egy év alatt 44 célgépet helyeztek üzembe, amelyek kalapácsokat, harapófogókat, reszelőket helyettesítenek és ezzel évente egymillió forint értékű munkát és anyagot takarítanak meg. a cipők műanyag sarkának rovatkáját ezentúl nem kézzel, hanem géppel marják, a női táskákhoz kézimunka helyett kis készülék segítségével készítik a rugókat. a játékautók kerekeit kis szerszámmal pillanatok alatt ki tudják vágni. a papírcsipkéket mostantól nem kézzel, hanem géppel tekerceselik, a műanyagárukat pedig maguk készítette elektromos fűtésű berendezéssel szárítják. a kézműiparba is bevonult a műszintterv fogalma, műszaki szervezésekkel és intézkedésekkel az idén 45 millió forintot akarnak megtakarítani. a technikai fejlődés azonban nem változtat sajátos feladataikon. termékeik változatlanul magukon viselik a gondos, mesteri kéz nyomait, hét ifjusági műhelyük mesterei pedig tudásuk legaprólékosabb átadásával nevelik a kézműiparosok jövő nemzedékét.
/mti/

10.40 /zs

- 18 -

bb 30. tanácskozás a vaskohászat gyártási módszereinek fejlesztéséről

t /sl//m/ki

1963. július 31.

dr. énekes sándor, a kgm vaskohászati igazgatóságának vezetője szerdán a vasas szakszervezet székházában tájékoztatta az érdekelt vállalatok igazgatóit és műszaki vezetőit a vaskohászat új gyártási módszereiről és a termékek összetételének várható átalakulásáról.

elmondotta, hogy a fejlődés követelményeinek megfelelően mind több nagyszilárdságú acélt és könnyített kivitelű hengerelt árut kell gyártani a gépipar részére. az ehhez elengedhetetlen új módszerek bevezetését illetően azonban még most sem kielégítő a helyzet. az acélok gyártásához üzemünk, ma még csupán néhány nem mindig eredményeznek kellő szilárdságot. a gyorsabb előrehaladás szükségessé teszi a kísérleteket olyan, a külföldön már jól bevált ötvözőanyagokkal, mint például a vanádium, a cirkon és a tantal. a salgótarjáni hideghengerműbe telepített új keskeny szalagsor világviszonylatban is korszerű berendezés. sajnos azonban ezen a berendezésen jelenleg csak lágy acélokat hengerelnek, holott a korszerű gép az ötvözött szalagok gyártására is alkalmas. már intézkedések történtek a hengermű célszerűbb kihasználására. az idén megkezdik az értékesebb acélszalagok, ampulettreszelők, a kerékpárláncok és a borotvapengék gyártását. ugyanebben az üzemben sikeres kísérletek zajlottak le a dinamószalagok és a savállószalagok gyártására. a hideghengermű berendezéseit kiegészítik és gyorsított ütemben térnek át az értékes ötvözött acélszalagok előállítására.

az előadó hangsúlyozta, hogy mindenekelőtt a saválló finom-, közép- és durvalemezek gyártását kell kialakítani. jelenleg már készülnek saválló finomlemezek, ezeknek a minősége jó, a mennyiség azonban rendkívül kevés. a közép- és durvalemezek esetében még a minőség sem kielégítő. tervet dolgoztak ki, amelynek alapján meggyorsul a saválló lemezek gyártása. a konzerviparban használatos lemezek előállításánál bevezetik az ugynevezett elektrolitikus ónozást, amely termelékenyebb és jobb a hagyományos módszerénél. széleskörű kísérletek folynak a salgótarjáni acélárugyárban a dinamó- és a transzformátorlemezek gyártásának megkezdésére. a kísérletek befejezte után a széles dinamó- és transzformátorlemezek gyártását a dunai vasműben, a keskeny lemezekét pedig a csepel vas- és fémművekben honosítják meg. a vaskohászatban rövid időn belül meg akarják oldani a kemény és a lágy ferritek gyártásához szükséges nagy tisztaságú vasoxid termelését. a kísérletek már megkezdődtek a metallochémiában és a hradástechnikai anyagok gyártásában. a jelek szerint 1967-től már üzemszerűen gyárthatjuk a vasoxidot és az importot ebből a cikkből megszüntethetjük.
/mti/

12.00 /zs

- 19 -

/bb 34. a kézműipart.....1.folyt./vm

a legértéktelebbnek tűnő hulladékbőrökből olyan kesztyűket és fonott cipőket, fadarabkákból játékszereket, rongyokból tetszetős babákat, a fémből pedig olyan precíziós műszereket készítenek, amelyek külföldön is nagy népszerűségnek örvendenek. különféle mérőműszereik megvásárlásáért vagy például a világon egyedülálló gombakkumulátoraik forgalomba hozatalának jogáért nagy nyugati cégek versengenek.

majdnem kilencezer féle cikket gyárt a 13 ezer kézműves, s munkájuk olyan sokrétű, hogy azt a mindennapos értelemben vett szakember át sem tudja tekinteni. a kézműipari tröszt főmérnöke gépészmérnöki ismeretein kívül kénytelen volt megszerezni a textiltechnikusi képzettséget, megtanulta a vegyészet, a bőrfeldolgozás, sőt a szabás-varrás legfontosabb tudnivalóit is, hogy megfelelően segíthesse a vállalatok munkáját. sokféle gyártmányuk mindegyikéből viszonylag csekély mennyiség készül, s így nagyszabású gépesítésről, automatizálásról itt szó sem lehet. a modern idők azonban e különleges szakmák fölött sem mulnak el nyomtalanul. a kézműves munkát is egyre több gép segíti. a kézműipari vállalatoknál egy év alatt 44 célgépet helyeztek üzembe, amelyek kalapácsokat, harapófogókat, reszelőket helyettesítenek és ezzel évente egymillió forint értékű munkát és anyagot takarítanak meg. a cipők műanyag sarkának rovatkáját ezentul nem kézzel, hanem géppel marják, a női táskákhoz kézimunka helyett kis készülék segítségével készítik a rugókat. a játékautók kerekeit kis szerszámmal pillanatok alatt ki tudják vágni. a papírcsipkéket mostantól nem kézzel, hanem géppel tekercselik, a műanyagárukat pedig maguk készítette elektromos fűtésű berendezéssel szárítják. a kézműiparba is bevonult a műszintterv fogalma, műszaki szervezésekkel és intézkedésekkel az idén 45 millió forintot akarnak megtakarítani. a technikai fejlődés azonban nem változtat sajátos feladataikon. termékeik változatlanul magukon viselik a gondos, mesteri kéz nyomait, hét ifjusági műhelyük mesterei pedig tudásuk legaprólékosabb átadásával nevelik a kézműiparosok jövő nemzedékét.
/mti/

10.40 /zs

- 18 -

bb 30. tanácskozás a vaskohászat gyártási módszereinek fejlesztéséről

t /sl/j/m/ki

1963. július 31.

dr. énekes sándor, a kgm vaskohászati igazgatóságának vezetője szerdán a vasas szakszervezet székházában tájékoztatta az érdekelt vállalatok igazgatóit és műszaki vezetőit a vaskohászat új gyártási módszereiről és a termékek összetételének várható átalakulásáról.

elmondotta, hogy a fejlődés követelményeinek megfelelően mind több nagyszilárdságú acélt és könnyített kivitelű hengerelt árut kell gyártani a gépipar részére. az ehhez elengedhetetlen új módszerek bevezetését illetően azonban még most sem kielégítő a helyzet. az acélok gyártásához üzemünk, ma még csupán néhány nem mindig eredményeznek kellő szilárdságot. a gyorsabb előrehaladás szükségessé teszi a kísérleteket olyan, külföldön már jól bevált ötvözőanyagokkal, mint például a vanádium, a cirkon és a tantal. a salgótarjáni hideghengerműbe telepített új keskeny szalagsor világviszonylatban is korszerű berendezés. sajnos azonban ezen a berendezésen jelenleg csak lágy acélokat hengerelnek, holott a korszerű gép az ötvözött szalagok gyártására is alkalmas. már intézkedések történtek a hengermű célszerűbb kihasználására. az idén megkezdik az értékeesebb acélszalagok, ampułlareszelők, a kerékpárláncok és a borotvapengék gyártását. ugyanebben az üzemben sikeres kísérletek zajlottak le a dinamószalagok és a savállószalagok gyártására. a hideghengermű berendezéseit kiegészítik és gyorsított ütemben térnek át az értékes ötvözött acélszalagok előállítására.

az előadó hangsúlyozta, hogy mindenkelőtt a saválló finom-, közép- és durvalemezek gyártását kell kialakítani. jelenleg már készülnek saválló finomlemezek, ezeknek a minősége jó, a mennyiség azonban rendkívül kevés. a közép- és durvalemezek esetében még a minőség sem kielégítő. tervet dolgoztak ki, amelynek alapján meggyorsul a saválló lemezek gyártása. a konzerviparban használatos lemezek előállításánál bevezetik az ugynevezett elektrolitikus ónozást, amely termelékenyebb és jobb a hagyományos módszerénél. széleskörű kísérletek folynak a salgótarjáni acélárugyárban a dinamó- és a transzformátorlemezek gyártásának megkezdésére. a kísérletek befejezte után a széles dinamó- és transzformátorlemezek gyártását a dunai vasműben, a keskeny lemezekét pedig a csepel vas- és fémművekben honosítják meg. a vaskohászatban rövid időn belül meg akarják oldani a kemény és a lágy ferritek gyártásához szükséges nagy tisztaságú vasoxid termelését. a kísérletek már megkezdődtek a metallochémiában és a hradástechnikai anyagok gyárában. a jelek szerint 1967-től már üzemszerűen gyártgatjuk a vasoxidot és az importot ebből a cikkből megszüntethetjük.
/mti/

12.00 /zs

- 19 -

gbb 37. kelemen lajos, a magyar tudományos akadémia külső tagja

te vm zs

1963. július 31.

a román népköztársaság neves történésze július 29-én 86 éves korában kolozsvárott elhunyt. temetése augusztus 1-én lesz kolozsvárott. az elhunyt nagy érdemeket szerzett a történetírásban. a két világháború között az erdélyi múzeum levéltárának vezetője volt. /mti/

- . -

bb 38. júliusban hét külföldi kiállításon jelentek meg iparunk termékei

i sz/sze vm vg

1963. július 31.

bár július a nemzetközi kereskedelemben nem tartozik a legforgalmasabb hónapok közé, mégis ebben az időpontban is több olyan nemzetközi árubemutató zajlott amelyen külkereskedelmünk résztvevőit, sőt önálló kiállításokat is rendezett. ez utóbbiak közé tartoztak a nagyszerű manchesteri magyar hetek, ahol árusítással egybekötött bemutatón közfogyasztási cikkeinket tárták az érdeklődők elé. ulan-batorban a nikex vállalat bevonásával a földművelésügyi minisztérium rendezett két héten át tartó öntözési, vizgazdálkodási kiállítást. a magyar gépek, műszerek, kútfuró berendezések, vizvizsgáló készülékek laboratóriumi berendezések 600 négyzetméter fedett és 2.400 szabad területet foglaltak el, s gépeink működtetéséhez a kiállítás céljára külön egy kis tavat is építettek.

a júliusban nyílt nemzetközi vásárok közül külkereskedelmünk számára a sydneyi a legjelentősebb. ausztráliában ugyanis a magyar kereskedelmi kamara most először rendezte meg 12 külkereskedelmi vállalat együttes részvételét. szerény méretű kiállításunkon az ártext többek között herendi porcelánt, szőnyeget, a chemolimpex campingfelszerelést, a chemokomplex vegyipari berendezéseket, centrifugát, autoklávot mutat be és vállalatunk néhány mintadarabon keresztül igyekeznek megismertetni élelmiszer, gyógyszer-speciálitásainkat, a magyar textiliákat, háztartási felszereléseket, műanyagipari és szerszámgepeket és a nixi alumíniumcsőszakot is.

az elmúlt hónapban lezajlott szakmai bemutatók közül leskovacban az ott megrendezett nemzetközi textilipari kiállításon a chemolimpex a textilgyártáshoz szükséges segédanyagait mutatta be, a mavad információs irodával vett részt a stamfordi vadászati kiállításon, a ferunion máltai kiállításra küldte el kéziszerszámaikat, a medimpex pedig a stuttgarti chemoterápiai kongresszuson ismertette meg a szakkörökkel néhány gyógyszer-speciálitásunkat. júliusban összesen hét külföldi kiállításon képviseltette magát iparunk, külkereskedelmünk. /mti/

- . -

13.15

- 20 -

le

bb 39. egy hónap alatt több mint hatezer horgász kereste fel a rakacai mesterséges tavat

vid/te/m/ki

1963. július 31.

az ország egyik legnagyobb mesterséges tavába, a rakacai víztárolóba az elmúlt években több mint tíz mázsa anyagpontyot telepítettek. ezeknek szaporulatával, valamint a környező patakokból nagy számban a tóba került csukákkal, sügerekkel és egyéb halakkal a 320 katasztrális hold kiterjedésű tároló gazdag zsákmányt ígérő horgászterület lett. a tavat egy hónappal ezelőtt nyitották meg a horgászok részére. azóta naponként százával keresik fel a festői környezetben elterülő vizet az északmagyarországi horgászok. egy hónap alatt több mint hatezren fordultak meg itt és nem tértek haza üres kézzel, sőt a legtöbbször a vártnál is gazdagabb zsákmányt vittek haza. /mti/

- . -

bb 40. augusztus elsején megkezdik a szemere utca csatornahálózatának kicserélését

i zs/zs/m/zs

1963. július 31.

az 5. kerületi szemere utca csatornahálózata elöregedett, azért sürgető feladattá vált a rossz állapotban levő csövek kicserélése. a munkálatokat augusztus elsején megkezdik, s előreláthatólag október végén fejezik be. szemere utcának az alkotmány utca és a szent istván körút közötti szakaszán körülbelül öt méter mélységben dolgoznak majd a csatornázási munkások. a csere ideje alatt a forgalmas útvonalon egyirányú forgalmat vezetnek be - az alkotmány utca felől a szent istván körút felé. az ellenkező irányú forgalmat a honvéd utcán át bonyolítják le.

az ütemterv szerint a szemere utca és az alkotmány utca kereszteződésénél augusztus 20.-a után bontják fel a burkolatot. a további munkálatok során az autóbusz forgalmat is elterelik. a 15-ös járat a boráros tér felé a hegedüs gyula utcán, a vigszínház utcán és a honvéd utcán át jár majd, amikor a csatornaépítők a szemere utca - alkotmány utca sarkánál az autóbusz a honvéd utca - báthori utca - szemere utcai vonalon közlekedik majd. *I dolgoznak*

a szemere utcát keresztező utcák forgalmát egyébként változatlanul fenntartják, csupán annyi lesz a változás, hogy a keresztezéseknél átjáró, kishidakat, helyeznek el. /mti/

- . -

13.45 /zs

- 21 -

le

bb 42. időjárásjelentés

tné/m/cz

1963. július 31.

néhány helyen zápor, zivatar, nyugat- és közép-európában az utóbbi 24 óra folyamán lassu melegedés indult meg. európa többi részén tovább tart a meleg, legfeljebb helyenként felhős, záporos, vagy zivataros az időjárás. hazánkban tegnap változóan felhős volt az idő, a magyaróvár, mezőhegyes vonaltól északra fekvő területeken esőkkel, az északkeleti megyékben zivatarokkal. a csapadék mennyisége általában 1-7 mm között volt. azokban hidasnémetin és sáros-patakon 12, a mátészalkától kissé keletre fekvő fehérgyarmaton pedig 50 mm-t mértek. az utóbbi helyen gyenge jégeső is volt. a tiszántúlon 2-5, máshol 4-9 órán át sütött a nap. a hőmérséklet a kora délutáni órákban 20-24 fokig emelkedett, ma hajnalban a dunántul nyugati felében 8-11, máshol 10-14 fokig süllyedt. ma délelőtt az ország nagy részében derült, csendes volt az idő. budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 19,54 fok volt, a sokévi átlagnál 2,7 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 23 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 765 mm, alig változik. a balaton vizének hőmérséklete síófokon 21 fok.

várható időjárás csütörtökön estig: időnként felhősödés, néhány helyen zápor, zivatar. mérsékelt délkeleti, déli szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 11-14, legmagasabb nappali hőmérséklet 23-26 fok között. a duna vízállása 250 cm. /mti/

-...-

bb 43. növényvédelmi értekezlet és kiállítás szegeden

vid/j/m/ká

1963. július 31.

szerdán szegeden a városi tanács nagytermében csongrád megye mintegy 300 növényvédelmi szakemberének részvételével növényvédelmi értekezletet rendeztek. nagy bálint, a földművelésügyi minisztérium növényvédelmi szolgálatának igazgatója tartott előadást, majd a helyi szakemberek szólaltak fel.

az elhangzottak szerint a mezőgazdaságban évente 8-9 milliárd forint kárt okoznak a különféle kártevők, ezért az ellenük való védekezés döntő jelentőségű. csongrád megyében az elmúlt két évben 290 tsz tagot képeztek ki növényvédő szakmunkássá. őszőlő újabb tanfolyamokat indítanak, és ismét kétszázötvenen szerezhetik meg a „méregmesteri”, bizonyítványt. a megyében évről-évre nő a termelőszövetkezetek növényvédő gépparkja. 1961-ben mindössze 47, jelenleg pedig már 150 nagy teljesítményű permetező-porozógép van a birtokukban. a közös gazdaságok az idén 38 vagonnal több növényvédőszert vásároltak és használtak fel, mint a múlt év hasonló időszakában.

az értekezlettel egyidőben a hazafias népfront városi székházában növényvédelmi kiállítás nyílt. /mti/

13.45 /zs

- 22 -

h

bb 41. az ország tíz konzervgyárában több mint 19 ezer vagon paradicsom feldolgozására számítanak - sajtótájékoztató az igény megkezdéséről

ko/tr vm vg

1963. július 31.

szerdán a budapesti konzervgyárban nagy imre, az élelmezésügyi minisztérium konzerv-és paprikaipari igazgatósága termelési osztályának vezetője tájékoztatta a sajtó képviselőit a konzervipar időszerű kérdéseiről, különösen a paradicsomidényről. elmondotta, hogy a borsó és a bab feldolgozása után - amelyekből túlteljesítették a tervet - a paradicsom jelenti a konzervgyárakban a legnagyobb munkát. tartósításával tíz konzervgyárban foglalkoznak. az elmúlt idény befejezése óta a békéscsabai konzervgyárban négy, a paksiban pedig egy új feldolgozó gépsor beállításával növelték a kapacitást. így most már naponta körülbelül 500 vagon nyers paradicsomot tudnak fogadni és tartósítani a gyárak, mintegy 100 vagonnal többet a tavalyinál. az új gépek beállítása indokolt volt, mert a tíz konzervgyárban több mint 19 ezer vagon paradicsom feldolgozását tervezik, amely mintegy négyezer vagonnal több az elmúlt évinél.

az ideai termés veszteségnélküli feldolgozása különös körülményt igényel, mert egyrészt a szokásosnál 10-12 nappal előbb kezdődött meg a szezon, másrészt pedig várható, hogy más termékfélékhez hasonlóan a paradicsom érési ideje is rövidebb lesz a megszokottnál. az esetleges torlódás veszteséget okozna a termelőknek és a gyáraknak egyaránt, ezért az idén pontosabban meg kell tartani az előre megállapított szállítási ütemet. a konzervipari igazgatóság felhívta erre mind a gyárak, mind a termelők figyelmét. a szállítás ütemezését egyébként tartalmazza a termelési szerződés is, amelynek megtartása kötelező mindkét fél részére.

a belkereskedelem körülbelül 850 vagon paradicsomsűrítményt kért és kap az ipartól. várják azonban a magyar konzervipar készítményeit olaszország és spanyolország kivételével csaknem valamennyi országban. a legnagyobb ~~szovjetunió~~ szovjetunió, de megtalálhatók a magyar paradicsomkonzervek angliában, belgiumban, hollandiában, finnországon, norvégia és még sok más ország üzleteiben is. /mti/

Társulat a

-...-

bb 44. határidő előtt nyolc hónappal elkészült a szeghalmi törpevizmü

vid te vm ki

1963. július 31.

szeghalmon 1961 tavaszán törpevizmü társulat alakult. a vizmü és a vízhálózat építésére több mint tízmillió forintot szántak. ebből a lakosság ötmilliót vállalt és társadalmi munkával is segítette az építést. a tízezer lakosu községben összesen 35 kilométer vízvezeték fektettek el. a három évre tervezett munka két év és négy hónap alatt elkészült. /mti/

-...-

13,59 -zs

- 23 -

h

bb 45. 80+90 dekás szőlőfürtöket szednek a balaton partján

vid/j/m/ká

1963. július 31.

a balaton-part legmelegebb vidékén, balatonaligán beérett a szőlő az állami gazdaság kertészetében. a 260 hold kiterjedésű nagyüzemi csemege-szőlős helyén 8-10 évvel ezelőtt még rét volt, s azóta a balaton-part legnagyobb csemege-szőlő- és oltványtermesztő központját hozta létre a gazdaság. a szakemberek a fajtákat úgy válogatták össze, hogy júliustól folyamatosan szállíthassák a kedvelt gyümölcsöt a magyar tenger partjára és az északi országokba.

a legkorábbi fajta, a csabagyöngye szüretelését szerdán kezdtek meg, csütörtök reggel indítják el az első szállítmányt a balaton-parti üdülőtelepekre, valamint exportra. a csabagyöngye az idén rekordtermést adott: a kordonos és guyot-módszerrel nevelt tőkéken óriási fürtök nőttek. egy-egy fürt súlya meghaladja a 40-45 dekát, és elég gyakoriak a 80-90 dekásak is. a holdankénti termésátlagot 45-50 mázsára becsülik. /mti/

...-

bb 50. a ruházatipari dolgozók szakszervezetének központi vezetőségi ülése

k sz/sze vm vg

1963. július 31.

szerdán központi vezetőségi ülést tartottak a ruházatipari dolgozók szakszervezetében. az ülésen megvitatták a központi vezetőség korábbi határozata nyomán a női és a férfi fehérneműgyár üzemében végzett vizsgálatról készült jelentést. a szakszervezet vezetősége e két vállalatnál megvizsgálta az üzemösszevonások tapasztalatait, a műszaki intézkedési tervek végrehajtásának menetét, a kulturális nevelés, a termelés, a bérek és a normák alakulásának kérdéseit. a központi vezetőségi ülésen úgy határoztak, hogy a gyárakban felmerülő problémák egy részének gyors kijavításához a könnyűipari minisztériumtól kérnek segítséget. egyenletesebb anyagellátásra, a munka jobb megszervezésére, egyes helyeken pedig a béraránytalanságok megszüntetésére van szükség. /mti/

...-

bb 46. újabb lakások készültek el kazincbarcikán

vid te vm ki

1963. július 31.

kazincbarcikán, ahol eddig háromezer összkomfortos lakást építettek, szerdán az egyik új negyedben, a harica patak melletti 16 tantermes általános iskola környékén, 106 szövetkezeti lakás átadását kezdik meg. rövidesen az épülő kórház környékén, a kialakítandó főter szomszédságában is elkészül 110 lakás, amelyekbe még az ősszel beköltözhetnek. /mti/

...-

14.55/a

- 24 -

bb 47. mezőkövesdi, sárközi és hódmezővásárhelyi szobák a műcsarnokban - sajtótájékoztató az utóbbi husz év legnagyobb népművészeti kiállításáról

t ol/hmé vm zs

1963. július 31.

szerdán a műcsarnokban bodrogi tiber, a néprajzi múzeum főigazgatója tájékoztatta a sajtó képviselőit az augusztus 2-án, a műcsarnokban megnyíló „magyar népművészet”, című kiállítás anyagáról.

a tárlat, - amely a magyar népművészet legszebb alkotásait mutatja be, - az utóbbi husz év legnagyobb szabású, hat termet megtöltő néprajzi kiállítása, amelyen a közönség megismerkedhet népművészetünk muzeumba gyűjtött gazdag anyagával. a bemutatott anyag több évszázad népi alkotómunkájának „termése”, s több mint félévszázados gyűjtőmunka eredménye.

ujdonság, hogy külön teremben mutatják majd be a népművészek technikáját, többek között a kerámiakészítést: az anyag megformálását, a díszítő műveletet, az égetést. kiállítják a szücs-és szűrőszabó mesterség eszközeit, a szűrőszabók teljes vásározó sátrát. a látogatók bepillantást nyerhetnek a kender házi feldolgozása, a kosárkötés, a szövés-fonás, a népi himzések és a textilfestés, a gyékényszövés és a butorkészítés titkaiba. változatosak a népi faragóművészet és a szaru-megmunkálás bemutatott módszerei is.

a kiállítás egyik érdekessége, hogy a magyar fazekasművészet több évszázados alkotásai mellett megismerteti a mai fazekasok újabb termékeit is. láthatók a tárlaton a népi textiliák, és viseletek legszebb darabjai, az egyszerű fehér vászontól a színekben tobzódó női ruháig.

a kiállításon bemutatnak egy mezőkövesdi, egy sárközi és egy hódmezővásárhelyi szobát, amelyekben butorok, faragások és kisebb berendezési tárgyak adnak képet egy-egy vidék sajátos arculatáról. a belső építési munkákban az ábrázolt vidék falusi kályha-és kemenceépítő mesteremberei, az öltözékek és a berendezés összeállításában pedig a népművészet mesterei segítettek. a matyó-terem berendezéséhez például gari margit népi, mezőkövesdi asszony adott szaktanácsokat.

/mti/ a kiállítás előreláthatólag augusztus 25-ig tekinthető meg.

...-

15.35/ szb

-25-

KK

bb 45. 80-90 dekás szőlőfürtöket szednek a balaton partján

vid/j/m/ká

1963. július 31.

a balaton-part legmelegebb vidékén, balatonaligán beérett a szőlő az állami gazdaság kertészetében. a 260 hold kiterjedésű nagyüzemi csemegeszőlős helyén 8-10 évvel ezelőtt még rét volt, s azóta a balaton-part legnagyobb csemegeszőlő- és oltványtermesztő központját hozta létre a gazdaság, a szakemberek a fajtákat úgy válogatták össze, hogy júliustól folyamatosan szállíthassák a kedvelt gyümölcsöt a magyar tenger partjára és az északi országokba.

a legkorábbi fajta, a csabagyöngye szüretelését szerdán kezdték meg, csütörtök reggel indítják el az első szállítmányt a balaton-parti üdülőtelepekre, valamint exportra. a csabagyöngye az idén rekordtermést adott: a kordonos és guyot-módszerrel nevelt tőkéken óriási fürtök nőttek. egy-egy fürt súlya meghaladja a 40-45 dekát, és elég gyakoriak a 80-90 dekásak is. a holdankénti termésátlagot 45-50 mázsára becsülik. /mtl/

---

bb 50. a ruházatipari dolgozók szakszervezetének központi vezetőségi ülése

k sz/sze vm vg

1963. július 31.

szerdán központi vezetőségi ülést tartottak a ruházatipari dolgozók szakszervezetében. az ülésen megvitatták a központi vezetőség korábbi határozata nyomán a női és a férfi fehérneműgyár üzemében végzett vizsgálatról készült jelentést. a szakszervezet vezetősége e két vállalatnál megvizsgálta az üzemösszevonások tapasztalatait, a műszaki intézkedési tervek végrehajtásának menetét, a kulturális nevelés, a termelés, a bérek és a normák alakulásának kérdéseit. a központi vezetőségi ülésen úgy határoztak, hogy a gyárakban felmerülő problémák egy részének gyors kijavításához a könnyűipari minisztériumtól kérnek segítséget. egyenletesebb anyagellátásra, a munka jobb megszervezésére, egyes helyeken pedig a béraránytalanságok megszüntetésére van szükség. /mtl/

---

bb 46. újabb lakások készültek el kazincbarcikán

vid te vm ki

1963. július 31.

kazincbarcikán, ahol eddig háromezer összkomfortos lakást építettek, szerdán az egyik új negyedben, a harica patak melletti 16 tantermes általános iskola környékén, 106 szövetkezeti lakás átadását kezdik meg. rövidesen az épülő kórház környékén, a kialakítandó főter szomszédságában is elkészül 110 lakás, amelyekbe még az ősszel beköltözhetnek. /mtl/

14.55/a

- 24 -

bb 47. mezőkövesdi, sárközi és hódmezővásárhelyi szobák a műcsarnokban - sajtótájékoztató az utóbbi husz év legnagyobb népművészeti kiállításáról

t ol/hné vm zs

1963. július 31.

szerdán a műcsarnokban bodrogi tiber, a néprajzi múzeum főigazgatója tájékoztatta a sajtó képviselőit az augusztus 2-án, a műcsarnokban megnyíló „magyar népművészet”, című kiállítás anyagáról.

a tárlat, - amely a magyar népművészet legszebb alkotásait mutatja be, - az utóbbi husz év legnagyobb szabású, hat termet megtöltő néprajzi kiállítása, amelyen a közönség megismerkedhet népművészetünk muzeumba gyűjtött gazdag anyagával. a bemutatott anyag több évszázad népi alkotómunkájának „termése”, s több mint félévszázados gyűjtőmunka eredménye.

ujdonság, hogy külön teremben mutatják majd be a népművészek technikáját, többek között a kerámiakészítést: az anyag megformálását, a díszítő műveletet, az égetést. kiállítják a szücs-és szürszabó mesterség eszközeit, a szürszabók teljes vásározó sátrát. a látogatók bepillantást nyerhetnek a kender házi feldolgozása, a kosárkötés, a szövés-fonás, a népi himzések és a textílfestés, a gyékényszövés és a butorkészítés titkaiba. változatosak a népi faragóművészet és a szaru-megmunkálás bemutatott módszerei is.

a kiállítás egyik érdekessége, hogy a magyar fazekasművészet több évszázados alkotásai mellett megismerteti a mai fazekasok újabb termékeit is. láthatók a tárlaton a népi textiliák, és viseletek legszebb darabjai, az egyszerű fehér vászontól a színekben tobzódó női ruháig.

a kiállításon bemutatnak egy mezőkövesdi, egy sárközi és egy hódmezővásárhelyi szobát, amelyekben butorok, faragások és kisebb berendezési tárgyak adnak képet egy-egy vidék sajátos arculatáról. a belső építési munkákban az ábrázolt vidék falusi kályha-és kemenceépítő mesteremberei, az öltözékek és a berendezés összeállításában pedig a népművészet mesterei segítettek. a matyó-terem berendezéséhez például gari margit népi, mezőkövesdi asszony adott szaktanácsokat.

a kiállítás előreláthatólag augusztus 25-ig tekinthető meg. /mtl/

15.35/ szb

-25-

PK

bb 49. egyhangulag elfogadták a magyar előterjesztést a nemzetközi szőlészeti és borászati hivatal plenáris ülésén - hazaérkezett a magyar küldöttség

i to/tr vm vg

1963. július 31.

a világ 24 legjelentősebb bortermelő országát egyesítő nemzetközi szőlészeti és borászati hivatal, amelynek Magyarország is tagja, Jeruzsálemben tartotta idei, 43. plenáris ülését. a hazánkat képviselő küldöttség most érkezett haza, s az ülés munkájáról Mihály Ferenc, a boripari tröszt vezérigazgatója, a nemzetközi borhivatal egyik állandó magyar tagja a következő tájékoztatást adta:

- a magyar küldöttség előterjesztést tett a különböző megengedett és meg nem engedett borászati eljárásokról, a meg nem engedhető eljárások megakadályozásának módjairól. az előterjesztés végeredményben a különböző borok fajta-és minőségvédelmét tárgyalta és az abban foglaltakat az ülés ellenszavazat nélkül, egyhanguan elfogadta. bár a borhivatal határozatainak átvétele nem kötelező a tagállamok számára, tapasztalat, hogy általában elfogadják és megtartják azokat. a plenáris ülésen bejelentették, hogy még az idén elkészül a nemzetközi borkódex, amely tartalmazza a tagállamok szőlő-és bortermelő adatait, a terméshozamokat, a fajtákat, a sajátos borok leírását, a borászati eljárásokat stb.

a magyar küldöttség háromnapos tanulmányutat is tett Izrael szőlőtermelő vidékein./mti/

bb 48. szabadtéri előregyártó üzemszék kezdte meg a termelést dunaujvárosban

vid te vm ki

1963. július 31.

a dunaujvárosi épületelemgyár bővítése során - önköltség-csökkentő hitelből - új szabadtéri előregyártó üzem épül. a gépesített üzem részére négy gőzölő medence-csoportot építenek és két korszerű lengyel betonkeverő gépet szerelnek fel.

az építkezés annyira előrehaladt, hogy szerdán az egyik gyártóhelyen megkezdhetik a betonelemek készítését. lépcső paneleket és áthidalókat gyártanak itt a lakásépítkezésekhez. a másik három gyártóhelyet és a gőzölő medencecsoportokat folyamatosan, három hónapon belül adják át. a 4,800.000 forintos beruházás három év alatt megtérül./mti/

15.40/a

- 26 -

Ma

bb 51. szombaton utazik a fővárosi operettszínház együttese Olaszországba

t bi/tr szb sr

1963. július 31.

a fővárosi operettszínház vezetősége szerdán társulati ülésen tájékoztatta az együttes tagjait az olaszországi, a bécsi és a csehszlovákiai vendéggjáték programjáról. a csárdáskirálynő szerepel a műsoron. az együttes - a műszaki és egyéb kiegészítő személyzet tagjaival együtt összesen 160 fő - szombaton utazik el Budapestről. augusztus 5-én és 6-án triestben egy régi vár udvarán épült szabadtéri színpadon mutatkozik be az olasz községnek, majd 8-án és 9-én hasonló szabadtéri színpadon Pisában tart előadást. innen rándul ki augusztus 10-én Montecatini világhírű fürdőhelyre, ahol kőszínházban játszik. az utolsó olaszországi állomás: Velence. a lidó rendkívül modern, úgynevezett gyöngyszem színházában augusztus 13-tól 18-ig 8 előadást tart, majd Bécsbe utazik, ahol augusztus 20-a és 25-e között hat alkalommal a Theater an der Wien-ben vendégszerepel.

Bécsből a társulat hazatér Budapestre, majd augusztus 29-én kezd meg csehszlovákiai vendégszereplését. öt napig játszik pozsonban, majd egy kisebb csoport - a színház vezető művészeinek részvételével - Kassán ad hangversenyt.

a díszletek, jelmezek és kellékek - a leltár szerint összesen 1987 tárgy - utban vannak Olaszországba. az olaszországi vendégszereplésre - a szabadtéri előadások követelményeinek figyelembevételével - Cselényi József tervezőművész kis- és nagy színpadon egyaránt felépíthető külön díszletet tervezett.

a szerdai társulati ülésen Molnár Béla, a művelődésügyi minisztérium színházi osztályának vezetője és Pataki János, a kulturális kapcsolatok intézetének főtitkára kívánt sok szerencsét az együttesnek a külföldi vendéggjátéksorozathoz./mti/

bb 52. öntözési takarmánytermesztési bemutató szarvason

vid j szb ká

1963. július 31.

szarvason szerdán az öntözési és rizstermesztési kutató intézetben országos jellegű öntözési és rizstermesztési bemutatót rendeztek, amelyre hazánk minden tájáról mintegy 100 tudományos kutató, mezőgazdasági szakember, állami gazdasági és termelőszövetkezeti vezető érkezett.

/folyt.köv./
15.50/a

- 27 -

Ma

bb 52. /öntözéses takarmánytermesztési... 1. folyt./- szb

megjelent a bemutatón Losonczy Pál földművelésügyi miniszter, Hont János, a földművelésügyi miniszter első helyettese és dr. Soós Gábor, a földművelésügyi minisztérium főigazgatója.

az európai hírű kutatóintézet munkájáról, 12 éves eredményeiről és terveiről dr. Kovács Gábor igazgató tájékoztatta a vendégeket. ezután az intézet bikazugi, kákai és rózsási területében gyakorlatban tekintették meg az öntözéses takarmánytermesztés kísérleti parcelláit és nagyüzemi tábláit. megnézték többek között a mesterségesen telepített, öntözött legelőt és az öntözött ősgyepet, ahol villanypásztor felügyelete mellett kora tavasztól késő őszig abraktakarmány nélkül élnek és kiváló szulygyarapodást érnek el a növényállatok.

ezután a vendégek a lucerna- és a silókukorica-nemesítés eredményeivel ismerkedtek. megtekintették a szarvasi, a nagy-szénási és békésszentandrási tájfajta lucernák fajtaösszehasonlító-telepét, továbbá a helyi nemesítésű és más tájakról származó, bőven termő, öntözött silókukoricákat.

a délutáni vitán a szarvasi öntözési és rizstermesztési kutató intézet tudományos munkatársai adtak választ a szakkérdésekre. /mti/

.-.

bb 53. megkezdődött az új vadászati év - jól fejlődik a vadállomány: az idei teríték nem marad el lényegesen a korábbi évektől

1 cs/sze szb ká

1963. július 31.

a vadgazdálkodásban - a naptári időszámítástól eltérően augusztus 1-én kezdődik az „új esztendő”, ilyenkor számba veszik az eredményeket, áttekintik a soron következő tennivalókat és a várható vadászati események menetrendjét. dr. Bertóti István, az országos erdészeti főigazgatóság vadászati osztályának helyettes vezetője elsősorban az elmúlt kemény tél tanulságaira emlékeztetett. az európaszerte híres vadállományunk edzettségének köszönhető, hogy a nagy telet viszonylag kis veszteséggel vészelte át, s már a tavasszal, a nyár folyamán ismét gyors fejlődésnek indult. az új idényben a nagyvad közül csupán az őzállomány szorult fokozott védelemre, az apróvadfélék közül pedig a fogoly. ez utóbbi teletelésénél külön szerencse volt, hogy a legjobb foglyos területeken - az alföldi és tiszántúli tájakon - alacsony volt a hó, s így az értékes állomány csaknem teljes épségben megmaradt.

/folyt.köv./

16.00/a

- 28 -

PK

bb 53. /megkezdődött az új vadászati év... 1. folyt./-lm

a kedvező tavaszi és nyári időjárás hatására a bő szaporulat országszerte csaknem teljesen pótolta már a fogoly- és a fácánállomány téli veszteségeit. ugyancsak kedvező jelenség, hogy az idén többszázezer fogoly- illetve fácántojást mentettek meg a takarmánytáblákból, s a vadásztársaságok, rezervátumok házi kottlókkaival, vagy a franciaországból nemrégiben importált speciális keltetőgépekkel a tojások nagyrészt kikeltették, a vadcsibéket - kellő előnevelés után - szabadon engedték az érzékenyebb kárt szenvedett területeken. a mezei nyul első fialásában koratavasszal sok kár esett ugyan, de a második és a harmadik fialásból származó kisnyulak a szokottnál is nagyobb számban nevelődtek fel.

a legutóbbi vadállomány - becslések alapján a vadgazdálkodási szakemberek megállapították, hogy az idei vadászati év vadterítéke előreláthatólag nem marad el lényegesen az elmúlt évektől sem számban, sem minőségben.

a vadászat menetrendjében nem lesz lényeges változás. az erdős vidékeken nemrég kezdődött meg a selejtező őzbakvadászat, amely egy-két héttel átnyulik az új évadba. augusztus 1-én indul országszerte a vadkacsa-vadászat, a legutóbbi évek kimélt intézkedései révén a vadkacsa-állomány jelenleg nagyobb, mint az utóbbi években bármikor volt. különösen a hortobágyi tavak, a rizsföldek és az öntözött rétek ígérnek gazdag zsákmányt. a fogolyvadászat szeptember első vasárnapjától október utolsó vasárnapjáig tart, de a kilövési engedélyeket megyéknként, szigorú területi elbírálás alapján adják ki.

a szarvasbőgés, az évad legnagyobb vadászati eseménye, ugyancsak szeptemberben kezdődik. erre az alkalomra máris nagyszámu külföldi vadászvendég jelentette be érkezését. az agancsfelrakás általában jónak mondható, a jelek szerint azonban a trófeák minőségileg valamivel alatta maradnak az utóbbi évek kitűnő „termésének”, fácánkakasra október második vasárnapjától január első vasárnapjáig szabad vadászni, a fácántyúk vadászata egész évben tilos. a nyulvadászatok október utolsó vasárnapján kezdődnek és január utolsó vasárnapján érnek véget.

a mezőgazdasági vadkárok elhárításában több vidéken az eddiginél jobban érdeklétté tették a termelőüzemeket azzal, hogy a kárt ugynevezett pauszé-szerződések alapján előre térítik meg a vadásztársaságok. a különösen nagy károkat okozó vaddisznóra az idén is az év minden szakában szabad vadászni. számuk - a gyéritő hajtóvadászatok hatására - az utóbbi években észrevehetően csökkent. /mti/

.-.

16.10/a

- 29 -

PK

bb 54. különleges virágnap

i tó/tm szb vg

1963. július 31.

augusztus 1-én, csütörtökön a virágért országos virágnapot rendez. a virágnapnak kettős célja van: egyrészt azok is kaphassanak virágos üdvözlőt, akiknek nincs feltüntetve a neve a naptárban, - például az emesék, akiket július 5-én az antalok „turtak ki”, a naptárból - másrészt pedig a feledékenyek pótolhatják ezen a napon az elmulasztott köszöntést.

a virágnapra bőséges választékkal készültek fel az üzletek. korlátlan mennyiségben kaphatók különleges zöldnövények, fikuszok, pálmák és vágott nyíló virágok. a csütörtöki virágvásárlók kettős kedvezményben részesülnek. ezen a napon valamennyi virágot és disznővényt 20 százalékkal olcsóbban árúsítanak, és a vevők kérésére az összes üzletből díjmentesen szállítják a kívánt címre a megrendelt virágot. valamennyi virágküldeményhez egyszerű, izléses kártyán küldhet díjmentes üdvözlőt az ajándékozó, a mulasztást-pótlók pedig külön erre az alkalomra utaló lapon. /mti/

bb 55. befejeződött a balatonfüredi béke gyógyüdülő bővítése, korszerűsítése

vid zsö/tné szb zs

1963. július 31.

balatonfüreden az építők befejezték a szot béke üdülőjének korszerűsítését és bővítését. a 90 személyes üdülő augusztus 1-től újabb 50 vendégnek nyújt kényelmes pihenőhelyet. a régi üdülőház a nyaralótelep egyik legszebb épülete lett, s az idén a szot gyógyházaként, a jövő évtől kezdve pedig a meglevő szanatórium fióképületeként működik majd. /mti/

16.15/a

- 30 -

PK

bb 56. újabb segélyküldemény a skopjei lakosságnak

i ms/tm-lm sr

1963. július 31.

a magyar vöröskereszt szerdán 1,200.000 forint értékű újabb segélyküldeményt indított utnak a skopjei földrengéstől sújtott lakosság megsegítésére. a küldeményhez a szakszervezetek országos tanácsa 250 000, a szövetség pedig 150 000 forinttal járult hozzá. a szállítmányban kórházi felszereléseket, ágyakat, matracokat, orvosi műszereket, gyógyszereket és oltóanyagot továbbítanak teherautókkal belgrádba. /mti/

bb 57. közlekedési balesetek

i bc/hné-lm sr

1963. július 31.

a 10. kerületi pongrácz ut 9. számú ház előtt figyelmen kívül ment át az uttesten székely györgyné adminisztrátor. egy tehergépkocsi elütötte a vigyázatlan asszonyt, akit könnyű sérüléssel kórházba vittek. a bartók béla úton figyelmen kívül kerékpározott orgonás sándor, 28 éves budapesti lakos. a 152 számú ház előtt összeütközött egy tehergépkocsival. a figyelmen kívül kerékpáros súlyosan megsérült. kórházba szállították. a budafoki ut és a gellért tér kereszteződésében egy személygépkocsi, - mert vezetője, kun istván művezető elmulasztotta az elsőbbségadást - összeütközött egy tehergépkocsival. kun istvánné háztartásbeli, aki a személygépkocsiban utazott, könnyű sérülést szenvedett.

az 1. kerületi fortuna-köz és fortuna utca torkolatában varga dénes asszisztens személygépkocsijával - mert nem adta meg az elsőbbséget - összeütközött egy kerékpárral. utóbbi vezetője, altorjai istván gimnáziumi tanuló, könnyebben megsérült és kórházba került. /mti/

16.45/a

- 31 -

PK

bb 58. dobi istván üdvözlő távirata svájci nemzeti ünnepe alkalmából

k kum hné-lm sr

1963. július 31.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke, a svájci államszövetség nemzeti ünnepe alkalmából, táviratban üdvözölte willy spühler elnököt. /mti/

--

bb 59. dobi istván üdvözlő távirata a dahomey köztársaság elnökéhez

k kum hné-lm sr

1963. július 31.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke, a dahomey köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából, üdvözlő táviratot küldött hubert maga elnöknek. /mti/

--

bb 60. megnyílt budapest legkorszerűbb postahivatala

t tó/tm-lm vg

1963. július 31.

budapest legkorszerűbb postahivatala nyílt meg szerdán a bajcsy-zsilinszky ut 16 szám alatt. az új hivatal a belváros tulzsufolt postáinak tehermentesítésére szolgál. a városház utcai főpostáról ide összpontosítják a fiókbérleteket, szám szerint több mint hatszázat. az új hivatalban hat levelezőlap, három bélyeg és két telefonérme-automatát szereltek fel. minden bel- és külföldi postai küldeményt felvesznek, de kézbesítés innen nem történik.

a postahivatal átadásán ott volt horn dezső közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes is. /mti/

--

bb 61. időjárásjelentés

tm szb

1963. július 31.

a meteorológiai intézet jelenti július 31-én, szerdán 18 órakor:

néhány helyen zápor, zivatar

várható időjárás csütörtök estig: időnként felhősödés, néhány helyen zápor, zivatar. mérsékelt délkeleti, déli szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 23-26 fok között. /mti/

18.27/a

--
- 32 -

kk

60.008

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 5-7. Telefon: 169-490, 359-490

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1963. augusztus 1.

bb 1. egységesen szabályozták a budapesti munkaközvetítő irodák működését - újabb kirendeltség nyílik pesterzsébeten

i hi/tm-lm sr

1963. augusztus 1.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának munkaügyi osztálya elkészítette a budapesti munkaközvetítő irodák működésének egységes szabályzatát. a fővárosban jelenleg hét munkaközvetítő iroda foglalkozik az állást keresők elhelyezésével, de rövidesen a nyolcadik is megnyílik pesterzsébeten, az ady endre-ut 165. szám alatt. hatásköre kiterjed majd a szomszédos 21. kerületre is. az irodák rendszeres kapcsolatot tartanak a működési területükön levő vállalatokkal, tájékozódnak a munkalehetőségekről, s az üzemek igénylései alapján közvetítik ki az elhelyezést keresőket. a szabályzat értelmében elsősorban budapesti lakosokkal kötelesek kielégíteni a vállalatok munkaerő-igényét. az állást keresőket általában jelentkezési sorrendben, szakképzettségük és szociális helyzetük figyelembe vételével közvetítik ki. különleges szerepe van a 6. kerületben a hunyadi tér 11. alatt működő 4. számú munkaközvetítő irodának, amely budapest egész területéről összegyűjti az üzemek, vállalatok, intézmények szakember-igényléseit. műszaki állománynak közvetítésével csak ez a kirendeltség foglalkozik.

a munkaközvetítő irodák a legmesszebbmenőkig szorgalmazzák a nők fokozottabb elhelyezését, s hasonló figyelmet fordítanak arra, hogy az iskolából kikerült fiatalok minél előbb megfelelő álláshoz jussanak. a kirendeltségek összeköttetésben állnak a területükhöz tartozó iskolák igazgatóival, s esetenként tájékoztatják őket a fiatalok elhelyezkedési lehetőségeiről. említést tesz a szabályzat a börtönből szabadultak elhelyezéséről is, akiknek ügyét a munkaközvetítő irodák a többi dolgozókéhoz hasonlóan intézik.

az irodák a munkát keresők részére naponta félfogadást tartanak: szombaton 8 órától 11 óráig, más munkanapokon 8 órától 13 óráig. /mti/

--

-1-

kk